

20.3.2025

VALTUUSTOALOITE: SAARISTONEUVOSTON PERUSTAMINEN PORVOOSEEN

Arvoisa kaupunginvaltuusto ja viranhaltijat,

Porvoon saaristo on merkittävä osa kaupungin identiteettiä, vetovoimaa ja elinvoimaa. Saaristo tarjoaa ainutlaatuisen elinympäristön, mutta sen erityispiirteet vaativat kaupungin päätöksenteossa parempaa huomioimista.

Esitämme, että Porvoon kaupunki perustaa saaristoneuvoston, joka toimii kaupungin saaristoalueiden asukkaiden ja kaupungin päätöksenteon välisenä neuvonantajana elimenä. Neuvoston tehtävänä olisi vahvistaa saaristoalueiden elinvoimaisuutta, asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia sekä saariston huomioimista kaupungin päätöksenteossa.

Perustelut

1. Saaristo kansallisena rikkautena Saaristo on Porvoon tärkeä voimavara niin asukkaiden, elinkeinoelämän kuin matkailunkin näkökulmasta. Valtioneuvoston saaristo-ohjelmassa "Saaristo kansallisena rikkautena"

(<https://www.saaristopolitiikka.fi/saaristo-ohjelma>) korostetaan saariston erityispiirteiden huomioon ottamista päätöksenteossa ja aluekehityksessä. Saaristoneuvosto tukisi tätä tavoitetta paikallisella tasolla.

2. Saaristoalueiden erityishaasteet ja mahdollisuudet: Raportti "Hur bobar är Borgå skärgård?" (Christian Pleijel & Pia Prost, Åbo Akademi, 2024) tuo esiin Porvoon saaristoalueiden erityiskysymyksiä. Emäsalo, Vessöö ja Pellinki ovat kaikki kohdanneet väestön vähenemistä, palveluiden keskittämistä sekä haasteita liittyen infraan, turvallisuuteen ja yhteyksiin. Samalla saariston potentiaali esimerkiksi kestäväälle matkailulle ja etätyölle on suuri. Saaristoneuvosto voisi edistää ratkaisuja näihin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

3. Saaristoneuvoston rakenne ja toimintamalli: Saaristoneuvostossa tulisi olla edustajat kaikilta Porvoon saaristoalueilta sekä poliittiset puoluepaikat, jotta päätöksenteko olisi kattavaa ja tasapuolista. Toimintamuodoissa voitaisiin hyödyntää muiden Suomen kuntien saaristoneuvostojen malleja.

Neuvoston tehtävät voisivat sisältää:

- Asukkaiden äänen tuominen kaupungin päätöksentekoon
- Lausuntojen antaminen saaristoa koskeviin hankkeisiin ja suunnitelmiin
- Saaristopolitiikan edistäminen ja kehittäminen kaupungin strategiatyössä
- Yhteistyö kaupungin ja saaristoalueiden yhdistysten, yrittäjien ja yhteisöjen välillä

4. Vastaavat rakenteet muualla Suomessa ja valtionosuus: Useat saaristokunnat ovat jo perustaneet saaristoneuvostoja, jotka ovat osoittautuneet tärkeiksi vaikuttamiskanaviksi. Porvoo on saaristokunta ja vastaanottaa sen johdosta erillistä valtionosuutta.

Johtopäätös

Porvoon saariston elinvoimaisuus on koko kaupungin etu, ja saaristoneuvosto tarjoaisi konkreettisen kanavan saariston äänen kuulumiseen kunnallisessa päätöksenteossa. Saaristoalueiden kehittämistä ja palveluiden turvaamista ei voida jättää vain yksittäisten päätösten varaan, vaan tarvitaan jatkuva ja järjestelmällinen yhteistyö kaupungin ja saariston toimijoiden välillä.

Ehdotus

Esitämme että Porvoon kaupunki käynnistää toimenpiteet saaristoneuvoston perustamiseksi yhteistyössä saaristoalueiden asukkaiden ja toimijoiden kanssa ja jonka tehtävänä on vahvistaa saaristoalueiden elinvoimaisuutta, asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja saariston huomioimista kaupungin päätöksenteossa. Neuvoston perustamisesta ja toimintamallista laaditaan erillinen selvitys, joka pohjautuu muiden kuntien kokemuksiin ja saaristopoliittisiin suosituksiin. Saaristopoliitiikan tukemiseen nimetään vastuuhenkilö(t) kaupunkiorganisaatiossa.

Kaupunginvaltuutetut

Outi Lankia (Kesk.) ja Jere Riikonen (Kd)